

Handläggare
Nina Ström
Telefon: 08-509 25 026**Till**
Socialnämndens organisations-
och föreningsutskott
2022-09-27

Uppsökande kurator

Ansökan om tidsbegränsat bidrag från Nationell kvinnojour och stöd på teckenspråk

Förvaltningens förslag till beslut

1. Organisations- och föreningsutskottet beviljar Nationell kvinnojour och stöd på teckenspråk 300 000 kronor för perioden 1 januari till och med 31 december 2023 för uppsökande arbete.
2. Föreningen ska lämna in en delredovisning efter ett halvår samt en helårsredovisning efter verksamhetsåret. Vid halvårsredovisningen ska föreningen redovisa från vilka stadsdelsförvaltningar besökarna kommer.

Veronica Wolgast Carstorp
Biträdande förvaltningschefJörgen Nordin
enhetschef

Sammanfattning

Föreningen Nationell kvinnojour och stöd på teckenspråk (NKJT) ansöker om tidsbegränsat bidrag med 666 318 kronor för uppsökande verksamhet för perioden 1 januari till och med 31 december 2023. Föreningens målgrupp är döva, hörselskadade och dövblinda tjejer, kvinnor och icke-binära personer från 15 år och uppåt. Föreningen har bedrivit verksamhet sedan vintern 2019-20, både ett skyddat boende och en digital jour via sin hemsida. De ger också stödsamtal och följer med på möten som stöd för målgruppen.

Nationell kvinnojour och stöd på teckenspråk anser att en uppsökarfunktion behövs för att nå målgruppen och etablera relation med de utsatta samt ge dem stöd och kunskap.

Förvaltningens samlade bedömning är att föreningen lever upp till riktlinjerna i verksamheten. Förvaltningen anser att det finns ett behov av att komplettera stadens och andra föreningars arbete med utsatta för våld i nära relation som är hörselskadade och döva.

Bakgrund

Föreningen har inte tidigare ansökt om bidrag av socialnämnden.

Ärendet

Föreningen Nationell kvinnojour och stöd på teckenspråk (NKJT) med organisationsnummer 802529-0662, ansöker hos OFU om tidsbegränsat bidrag med 666 318 kronor för uppsökande kurator. Bidraget avser perioden 1 januari till och med 31 december 2023.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid enheten för juridik, upphandling och föreningsstöd inom stadsövergripande avdelningen. Förvaltningens handläggning av bidrag utgår från ”Socialnämndens riktlinjer för bidrag till ideella föreningar” beslutade av nämnden 25 maj 2021.

Sökande förening

Nationell kvinnojour och stöd på teckenspråk är en nationell ideell förening med säte i Stockholm. De bildades i april 2020. Föreningen är Sveriges första och enda kvinnojour som arbetar för en värld fri från våld för alla kvinnor som talar svenskt teckenspråk. De erbjuder även stöd på taktilt teckenspråk, internationella tecken och skriven svenska. Målgruppen utgörs av döva, hörselskadade och dövblinda tjejer, kvinnor och icke-binära personer från 15 år och uppåt. Vid förfrågan kan även män ur målgruppen få stöd. De erbjuder idag en digital jour via sin hemsida och ger också stödsamtal och följer med på möten som stöd för målgruppen. Föreningen driver också ett eget skyddsboende.

De arbetar efter olika värdedokument, i första hand Istanbulkonventionens artikel 13 och 15, Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning med fokus på artikel 4 och 16 samt Agenda 2030 med målen om jämställdhet, minska ojämlikheten samt inkluderande samhällen.

Aktuell ansökan

Målgrupp

Målgruppen är döva, hörselskadade tjejer, kvinnor och icke-binära personer över 15 år som talar teckenspråk, taktilt teckenspråk eller använder internationella tecken. Målgruppen har varit eller är utsatt för våld i nära relation. De kan också ha ytterligare sårbarhet som till exempel intellektuell funktionsnedsättning, NPF-diagnoser eller vara äldre kvinnor. Målgruppen har idag svårt att få rätt stöd och få sina rättigheter tillgodosedda i andra verksamheter. Det är ofta en marginaliserad och osynlig grupp.

Verksamhet

Föreningen söker för en ny verksamhet, uppsökande arbete för att kunna fånga upp kvinnor som är döva, hörselskadade eller dövblinda som bor i Stockholms stad. En uppsökarfunktion behövs för att nå berörda kvinnor, etablera relation med dem och ge stöd och kunskap. Uppsökaren kommer att besöka olika föreningar som riktar sig till döva och hörselskadade samt Svenska kyrkans teckenspråkiga träffar.

Föreningen uppskattar att de kommer att möta två individer ur målgruppen varje månad, totalt 24 på ett år. Planen är att erbjuda stödsamtal till varje person, anordna gruppsamtal vid behov samt ordna aktiviteter som ger glädje och meningsfullhet. Aktiviteterna kan vara skogspromenader med fika, meditation med teckenspråkig ledare eller skapande aktiviteter av olika slag. Deltagarna får själva vara med och bestämma utifrån sina behov och önskemål.

Vidare planerar de att lotsa kvinnorna till olika instanser i staden som riktar sig till våldsutsatta kvinnor. Uppsökaren ska själv ha erfarenhet av att leva som döv eller ha en hörselskada eller dövblindhet och därmed vara teckenspråkig. Denne samt övriga som arbetar i föreningen stödjer kvinnorna i kontakt med myndigheter. Föreningen anser att myndigheterna ofta har bristande kunskap om målgruppen och bristande kunskaper i teckenspråk. Därför behövs föreningens uppsökande arbete.

Mål

Målen med verksamheten är att:

- Bryta en negativ livssituation hos målgruppen.
- Informera om utvägar och rättigheter för målgruppen, för att öka förståelsen för hur samhället fungerar.
- Informera vad våld är och vilka former av våld som finns för målgruppen, för att de ska få en insikt om sin våldsutsatthet.

Kompetens

Medarbetarna i föreningen är utbildade socionomer eller har socialpedagogutbildning samt har egna erfarenheter av hörselnedsättning. Alla talar svenskt teckenspråk flytande samt behärskar taktilt teckenspråk och internationella tecken. Föreningen har också 15 volontärer som deltar i regelbundna internutbildningar om hur bemötande och stöd till målgruppen ges. Volontärerna är en blandad grupp med socionomer, personliga assistenter, boendestödjare, lärare, teckenspråkstolkar med flera. Samtliga volontärer får också handledning.

Jämställdhet

Föreningen vänder sig främst till tjejer, kvinnor och icke-binära personer. De kan även vid förfrågan stötta hörselskadade och döva män som utsatts för våld av män. Samtliga medarbetare i föreningen är kvinnor.

Föreningen lyfter fram att det är lättare för män med funktionsnedsättning att få lönebidrag jämfört med kvinnor. Detta framgår av en rapport från Myndigheten för delaktighet från 2016, ”En funktionshinderspolitik för ett jämlikt och hållbart samhälle”. De anser att det inte heller funnits så mycket diskussioner eller självreflektion kring jämställdhet i målgruppen. De menar att målgruppen i första hand primärt har kämpat för sina grundläggande rättigheter, till exempel att förstå information eller få stöd på teckenspråk.

Likabehandling

Föreningen beskriver att deras målgrupp inte upplever likabehandling i sin vardag. Därför arbetar medarbetarna för att målgruppen ska få rätt till samma stöd och insatser som alla andra. Föreningen följer svensk lagstiftning och kollektivavtal samt har en värdegrund som motverkar diskriminering, mobbning och kränkande särbehandling. För att hantera om detta händer har de rutiner som stödjer arbetet.

Lokal

Föreningen har en lokal, 167 kvm, i Stockholm som är tillgänglig för personer med fysisk funktionsnedsättning. Lokalen används som kontor och möteslokal med öppettider alla vardagar året runt.

Budget för den sökta verksamheten

Intäkter	Belopp
Bidragsgivare: OFU	666 318
Kostnader	
Personal, uppsökare	516 128
Resor	10 190
Lokaler	50 000
Aktiviteter	20 000
Förbrukningsmaterial	20 000
Övriga kostnader (tolk)	50 000
Totala kostnader	666 318

Förvaltningens bedömning

Av socialnämndens riktlinjer för bidrag till ideella föreningar framgår att verksamheten ska vara stadsövergripande och öppen, komplettera nämndens egna verksamheter, drivas med god kvalitet

och till rimliga kostnader för att bidrag ska kunna beviljas. Förvaltningen gör en samlad bedömning av hur verksamheten uppfyller kraven.

Stadsövergripande och öppen verksamhet

Med den uppsökande verksamheten riktar sig föreningen främst till alla tjejer, kvinnor och icke-binära i Stockholms stad som är över 15 år som talar teckenspråk, taktilt teckenspråk eller använder internationella tecken. Även män är välkomna. Målgruppen har varit eller är utsatt för våld i nära relation.

Förvaltningen bedömer att verksamheten är stadsövergripande och öppen för alla i målgruppen.

Kompletterande verksamhet

Föreningen bedriver sedan 2019 riktad verksamhet för målgruppen våldsutsatta med funktionsnedsättning, i form av döva, hörselskadade tjejer, kvinnor och icke-binära personer över 15 år, något staden inte erbjuder. Staden har däremot Relationsvårdscentrum (RVC) på fyra håll i staden som riktar sig till målgrupperna våldsutsatta och våldsutövare. RVC arbetar på flera sätt för att underlätta för funktionsnedsatta.

- RVC:s lokaler är tillgänglighetsanpassade.
- RVC gör anpassningar utifrån brukarens funktionsnedsättning.
- Kontakter med brukare inom socialpsykiatri och LSS kan ofta bli långa och stödet kan därmed variera beroende på brukarens funktionsnedsättning.
- Om en brukare inte kan ta sig till RVC utifrån exempelvis en fysisk funktionsnedsättning gör behandlare från RVC hembesök för stödsamtal.
- RVC använder sig av dövtolk och pictogram.
- Det kan också vara så att RVC får handleda personal som är oroliga för en våldsutsatt brukare på exempelvis en daglig verksamhet och som själv inte är motiverad till stöd.
- Många gånger finns behov av mer samverkan kring dessa ärenden och RVC deltar på SIP-möten och kan också ibland initiera till SIP-möten.

Därutöver bedriver staden Kriscentrum för utsatta kvinnor och barn, med skyddat boende, stödjande samtal och säkerhetsplanering. När behov av teckenspråk eller annat språk uppstår anlitar både RVC och Kriscentrum tolkar. Sedan en tid har staden också en folder med information om våld i nära relation på teckenspråk. Under åren har staden också satsat på att utbilda berörda anställda inom stadens samtliga stadsdelsförvaltningar i frågor rörande våld i nära relation.

Nämnden ger föreningsbidrag till ett stort antal kvinno- och mansjourer och liknande som riktar sig personer som är utsatta eller utsätter någon för våld i nära relation. Vid en förfrågan om det finns anställda och volontärer i föreningarna som kan teckenspråk, är det endast två föreningar som kan erbjuda detta, GAPF och Tjejzonen. Inom Kvinnors Nätverk utbildar sig en volontär inom teckenspråk just nu. Manscentrum informerar om att de anlitar tolkar i teckenspråk när så behövs.

Förvaltningen bedömer att det finns ett behov av att komplettera stadens och andra föreningars arbete med utsatta för våld i nära relation som är hörselskadade och döva.

God kvalitet

Föreningen bildades i april 2020, men verksamheten har varit igång sedan november 2019. Under 2020 fokuserade föreningen på att få igång en kuratorsgrupp samt en arbetsgrupp för kommunikation. Under 2021 har föreningen haft två medarbetare på deltid vilket möjliggjort ett utvecklingsprång. I september 2021 startade de en digital webbjour via hemsidan som sedan dess är det huvudsakliga verktyget för föreningens stöd till målgruppen. Webbjouren är öppen dygnet runt. Under 2021 har föreningen erbjudit 1134 timmars stödsamtal till målgruppen.

Medarbetarna i föreningen är utbildade socionomer eller socialpedagoger som har egna erfarenheter av hörselnedsättning. Även volontärerna har liknande utbildning och erfarenhet. Föreningen arbetar efter Duluth-modellen i samtalen, en metod som bygger på att kvinnans egna insikter växer fram om vad som är normalt och vad som inte är det. De jobbar också med visuella material för målgruppen, som för synskadade syntolkas.

Om föreningen beviljas bidrag till en uppsökare ska en socionom anställas, en som själv är döv, har hörselskada eller har en dövblindhet och som därmed är teckenspråkig.

Behov av annan tolk kan uppstå när föreningen är i kontakt med myndigheter inom staden, vilket i första hand gäller efter kontorstid.

Förvaltningen bedömer att föreningens medarbetare och volontärer har lämplig kompetens och erfarenhet för att erbjuda en god kvalitet.

Rimliga kostnader

Föreningen söker i första hand för en uppsökare på heltid för att nå målgruppen på ett mer aktivt sätt. I nuläget bygger verksamheten i första hand på att kvinnorna söker sig till dem via hemsidans

webbjour. Övriga kostnader gäller främst lokaler och tolkar. Föreningen bedömer att de kommer att nå cirka 24 kvinnor under 2023. Förvaltningen bedömer att det är rätt få i förhållande till en heltidstjänst. Föreningen är därutöver relativt nystartade och förvaltningen bedömer sammantaget att det är rimligare att bevilja ett bidrag för en halvtidstjänst.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen bedömer att föreningen arbetar medvetet för att öka jämställdheten, i första hand med sitt stöd för utsatta tjejer och kvinnor ur målgruppen. Förvaltningen ser också positivt på att föreningen tar emot män vid behov, då det idag inte finns liknande verksamhet för män med hörselskada eller dövhet.

Förvaltningens förslag till beslut

Efter en samlad bedömning anser förvaltningen att Nationell kvinnojour och stöd på teckenspråk lever upp till riktlinjerna i verksamheten.

Förvaltningen föreslår att OFU beviljar föreningen ett tidsbegränsat bidrag på 300 000 kronor för perioden 1 januari till och med 31 december 2023. Föreningen ska lämna in en delredovisning efter ett halvår samt en helårsredovisning efter hela verksamhetsåret. Vid halvårsredovisningen ska föreningen redovisa från vilka stadsdelsförvaltningar besökarna kommer.